

**ЗАКОН
О ЗАШТИТИ ОД КЛЕВЕТЕ
БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ЗАКОН О ЗАШТИТИ ОД КЛЕВЕТЕ
БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Циљ закона –	Члан 1
Принципи који се остварују законом -	Члан 2
Тумачење -	Члан 3
Значење термина који се користе у закону -	Члан 4
Оквир дјеловања закона -	Члан 5
Одговорност за клевету -	Члан 6
Изузеци од одговорности -	Члан 7
Обавеза ублажавања штете -	Члан 8
Заштита повјерљивих извора -	Члан 9
Обештећење -	Члан 10
Судске мјере и привремене судске мјере -	Члан 11
Мирење странака -	Члан 12
Рокови застарјелости -	Члан 13
Надлежни суд -	Члан 14
Ефикасност судске заштите -	Члан 15
Однос овог закона према другим законима	Члан 16
Прелазне и завршне одредбе	Члан 17
Ступање на снагу -	Члан 18

На основу члана 23 Статута Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине («Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ» број 1/00) Скупштина Брчко Дистрикта на ванредној сједници одржаној 10. јула 2003. године, усваја

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ОД КЛЕВЕТЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Циљ закона

Члан 1

Овим законом уређује се за територију Брчко Дистрикта БиХ грађанска одговорност за штету нанесену угледу физичког или правног лица изношењем или доношењем трећем лицу изражавања нечег неистинитог и идентификовањем тог правног или физичког лица трећем лицу.

Принципи који се остварују законом

Члан 2

Уређивањем грађанске одговорности из члана 1 овог закона жели се постићи:

а) право на слободу изражавања, зајемчено Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (“Службени гласник БиХ” број 6/99), Уставом Босне и Херцеговине и Статутом Брчко Дистрикта БиХ, које представља један од битних основа демократског друштва, посебно када се ради о питањима од политичког и јавног интереса;

б) да право на слободу изражавања штити садржај изражавања, као и начин на који је изнесен и не примјењује се само на изражавања која се сматрају похвалним или неувредљивим, него и на изражавања која могу увриједити, огорчити или узнемирити;

в) да средства јавног информисања имају значајну улогу у демократском процесу као јавни проматрачи и преносиоци информација јавности.

Тумачење

Члан 3

Овај закон се тумачи на такав начин да се примјеном његових одредаба у највећој мјери обезбјеђује принцип слободе изражавања.

Значење термина који се користе у Закону

Члан 4

Термини који се користе у овом закону имају сљедећа значења:

а) изражавање - свака изјава, а нарочито сваки усмени, писмени, аудио, визуелни или електронски материјал без обзира на садржај, облик или начин изношења или доношења;

б) јавни орган - орган односно правно лице у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Дистрикт):

- орган законодавне власти,
- орган извршне власти,
- органи и тијела правосуђа Брчко Дистрикта,
- орган управе,
- правно лице с јавним овлашћењима које је основано у складу са законом,
- правно лице које је у власништву или под контролом Дистрикта, или над чијим радом јавни орган врши надзор;

в) јавни службеник - свако лице које је запослено у јавном органу;

г) клевета - радња доношења штете угледу физичког или правног лица изношењем или доношењем трећем лицу изражавања нечег неистинитог и идентификовањем тог физичког или правног лица трећем лицу.

Оквир дјеловања Закона

Члан 5

(1) Овај закон примјењује се на захтјеве за накнаду штете због клевете, без обзира како је захтјев означен.

(2) Јавном органу није дозвољено да поднесе захтјев за накнаду штете због клевете.

(3) Јавни службеник може приватно и искључиво у личном својству да поднесе захтјев за накнаду штете због клевете.

Одговорност за клевету

Члан 6

(1) Свако лице које проузрокује штету угледу физичког или правног лица изношењем или доношењем трећем лицу изражавања нечег неистинитог и идентификовањем тог правног или физичког лица трећем лицу, одговорно је за клевету.

(2) За клевету изенесену у средствима јавног информисања одговорни су аутор, одговорни уредник, издавач, као и лице које је на други начин вршило надзор над садржајем тог изражавања.

(3) Лице из ставова 1 и 2 овог члана (у даљем тексту: штетник) одговорно је за штету ако је намјерно или из непажње изнијело или пронијело изражавање нечег неистинитог.

(4) Када се изражавање нечег неистинитог односи на питања од политичког или јавног интереса, штетник је одговоран за штету изазвану изношењем или доношењем тог изражавања ако је знао да је изражавање неистинито или је непажњом занемарио неистинитост изражавања.

(5) Стандард одговорности из става 4 овог члана примјењује се и ако је оштећени јавни службеник или је био јавни службеник или је кандидат за функцију у јавном органу и ако, према општем схватању јавности, врши значајан утицај на питања од политичког или јавног интереса.

(6) Када се изражавање нечег неистинитог односи на умрло лице, насљедник првог реда тог лица може да поднесе захтјев, у смислу овог закона, под условом да је такво изражавање нанијело штету угледу насљедника.

Изузеци од одговорности

Члан 7

(1) Не постоји одговорност за клевету:

а) ако је изражавањем изнесено мишљење или ако је то изражавање у суштини истинито, а нетачно само у небитним елементима;

б) ако је штетник по закону обавезан да износи или проноси изражавање или је износио, односно проносио изражавање у току законодавног, судског или управног поступка;

в) ако је изношење, односно доношење изражавања било разумно.

(2) Приликом доношења одлуке из разлога прописаних у тачки в) став 1 овог члана суд узима у обзир све околности случаја, а нарочито:

- начин, облик и вријеме доношења или доношења изражавања,
- природу и степен проузроковане штете,
- добронамјерност и придржавање штетника општеприхваћених професионалних стандарда,
- пристанак оштећеног,
- вјероватност настанка штете и у случају да изражавање није изнесено или пронесено,
- чињеницу да ли изражавање представља објективну и тачну информацију о изражавању других лица,
- те да ли се односи на питања из приватног живота оштећеног или на питања од политичког или јавног значаја.

Обавеза ублажавања штете

Члан 8

Оштећени је дужан да предузме све потребне мјере да ублажи штету узроковану изражавањем нечег неистинитог, а нарочито да штетнику поднесе захтјев за исправку тог изражавања.

Заштита повјерљивих извора

Члан 9

(1) Новинар и друго физичко лице које је редовно или професионално укључено у новинарску дјелатност тражења, примања или саопштавања информација јавности, које је добило информацију из повјерљивог извора има право да не открије идентитет тог извора. Ово право укључује и право да не открије било који докуменат или чињеницу који би могли разоткрити идентитет извора, а нарочито усмени, писмени, аудио, визуелни или електронски материјал. Право на неоткривање идентитета повјерљивог извора није ни под каквим околностима ограничено у поступку који се води у смислу овог закона.

(2) Право на неоткривање идентитета повјерљивог извора има и свако друго физичко лице које учествује у поступку у смислу овог закона, а које као резултат свог професионалног односа с новинаром или другим лицем у смислу става 1 овог члана, сазна идентитет повјерљивог извора информација.

Обештећење

Члан 10

(1) Обештећење треба да буде у сразмјери с нанесеном штетом угледу оштећеног и одређује се искључиво ради накнаде штете. Приликом одређивања обештећења суд је дужан да цијени све околности случаја, а нарочито све мјере које је предузео штетник ради ублажавања штете, као што су:

- објављивање исправке и опозивање изражавања нечег неистинитог или извињење;
- чињеницу да је штетник стекао новчану корист изношењем или проношењем тог изражавања, као и
- чињеницу да ли би износ додијелене штете могао да доведе до великих материјалних потешкоћа или стечаја штетника.

Судске мјере и привремене судске мјере

Члан 11

(1) Судска мјера о забрани или ограничавању изношења или проношења изражавања нечег неистинитог није дозвољена прије објављивања тог изражавања.

(2) Привремена судска мјера о забрани проношења или даљег проношења изражавања нечег неистинитог може се одредити само ако оштећени с највећом сигурношћу може учинити вјероватним да је то изражавање проузроковало штету његовом угледу и да ће оштећени трпјети непоправљиву штету као резултат проношење или даљег проношења тог изражавања. Стална судска мјера о забрани проношења или даљег проношења изражавања нечег неистинитог може се односити само на одређено изражавање

за које је утврђено да је клеветничко и на одређено лице за које је утврђено да је одговорно за изношење или проношење тог изражавања.

Мирење странака

Члан 12

Чим суд процјени да су се стекли услови, испитаће могућност мирења странака.

Рокови застарјелости

Члан 13

(1) Рок за подношење захтјева за накнаду штете у смислу овог закона износи три (3) мјесеца од дана када оштећени сазна или је требало да сазна за изражавање нечег неистинитог и за идентитет штетника и тај се рок ни у ком случају не може продужити након истека једне (1) године од дана када је то изражавање изнесено трећем лицу.

(2) Ако оштећени умре након почетка али прије окончања поступка, његов насљедник првог реда може да настави поступак у име умрлог ако поднесе захтјев суду у року од три (3) мјесеца од дана смрти оштећеног и изјави да жели да настави поступак.

Надлежни суд

Члан 14

За захтјев за накнаду штете због клевете, у првом степену надлежан је Основни суд Брчко Дистрикта.

Ефикасност судске заштите

Члан 15

(1) Поступак по тужбама за накнаду штете због клевете изнесене у средствима јавног информисања сматра се хитним.

(2) Суд је дужан да поступи по тужби за накнаду штете због клевете изнесене у средствима јавног информисања најкасније у року од тридесет (30) дана од дана пријема тужбе у надлежни суд.

Однос овог закона према другим законима

Члан 16

У односу на питања која нису уређена овим законом, примјењују се одговарајуће одредбе закона којим су уређени облигациони односи, Закона о парничном поступку Брчко Дистрикта («Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ» бројеви 5/2000, 1/2001, 6/2002), Закона о судовима Брчко Дистрикта («Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ» бројеви 4/2000, 1/2001, 10/2001, 5/2002) и Закона о извршном поступку Брчко Дистрикта («Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ» бројеви 8/2000, 1/2001, 5/2002).

Прелазне и завршне одредбе

Члан 17

Парнични поступак за утврђивање грађанске одговорности за клевету, који је покренут и није правоснажно окончан до дана ступања на снагу овог закона, наставиће се или у складу са законом који је био на снази у вријеме покретања поступка, или по овом закону у зависности од тога који од ова два закона је повољнији за туженог.

Ступање на снагу

Члан 18

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ”.

**Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА**

**Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА**

Број: 0-02-022-213/03
Брчко, 10. јул 2003. године

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ БРЧКО ДИСТРИКТА

Мирсад Ћапо, дипл. правник

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.